

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360.—
pol leta . . . „ 180.—
četrt leta . . . „ 90.—
za mesec . . . „ 30.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480.—
pol leta . . . „ 240.—
četrt leta . . . „ 120.—
za mesec . . . „ 40.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in ster-
i in visok ter 55 mm
širok prostor za cakra 2 K
za večkratno uporabo.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znak. — Dopisi naj se frankirajo —
Rokopisi se ne vračajo.

Konstituanta.

Muslimanski klub za ustavo. — Protić položil mandat.

Beograd, 18. (Izv.) Današnje se-
lo ustavotvorne skupščine je otvo-
ril predsednik dr. Ribar ob 9 in pol
uri. Po končanih formalnostih dobi
besedo poslanec jugoslov. musliman-
skega kluba Kurbegović. On spomi-
nja na okupacijo Bosne po Avstro-
ogrski, katera se je vsa leta trudila
razdružiti poedine veroizpovedi po
načelu: »divide et impera«. dokler
ni prišla svetovna vojna. Govornik
izjavlja, da so muslimani v Bosni v
teh dveh letih bili brez zaščite in
jednakopravnosti. Obraca se proti
agrarni reformi v Bosni in proti beg-
lukom, kateri onemogočajo reformo
za one, kateri so najpotrebnejši. Na-
glašja potrebo sporazuma glede na
ustavo in o principih, kateri naj bi se
uveljavili. Govornik bo glasoval za
ustavo. Za poslanca Kurbegovićem
govori komunist dr. Sima Mar-
ković, kateri se peča z internacio-
nalno politično - ekonomskim po-
ložajem. Govornik izjavi, da Angle-
ška in Amerika niso šli v vojno, da
oslobode male narode. Amerika je
stopila v vojno še le v trenutku, ko je
bilo tangirano vprašanje kapitalizma.
V nadaljnjem govoru izjavlja dr. Mar-
ković, da predstavlja cel svet eno
naravno celoto izvzemši Rusijo, ka-
tera je vedno predstavljala veliko tr-
žišče. Angleška je sklenila z Rusijo
trgovinsko pogodbo, katero naj bi

sklenila tudi naša država v varstvo
naše trgovine. Govornik je govoril
nadalje o zgodovini našega ujedinje-
nja ter pravi, da nobeno pleme ni bi-
lo pripravljeno za ujedinjenje. Režim
na Hrvatskem je z dveletno protina-
rodno politiko odtujil Hrvate od dr-
žave za jasen plod te politike je se-
ljaška stranka. Nato je bila seja za-
ključena, nadaljevanje ob 16. uri.

Beograd, 18. (Izv.) Na sinočnji
seji ministrskega sveta je bila odo-
brena naredba o narodni banki. Nato
je bil odobren kredit od 300.000.000
dinarjev za izgradbo začeti želez-
niški prog. Tudi naredba o prometu
kapitala je bila podpisana, kakor tu-
di srbski zakon o javni varnosti.
Razpravljalo se je tudi o sprejemu
Wranglove vojske v našo službo ter
sklenilo, da se sprejme le 2.000
Ukrajincev za Južno Srbijo.

Beograd, 13. apr. (Izv.) Verifika-
cijski odbor je na današnji seji spre-
jel ostavko Stojana Protića na svoj
mandat. S tem sklepom ni bila za-
dovoljna opozicija, katera je sklenila,
da bo v konstituenti celotno glasova-
la proti temu sklepu.

Beograd, 18. apr. V Beograd je
došel Radičev odposlanec dr. Basari-
čević, ki je posetil republikanski klub
in se je razen tega razgovarjal tudi z
nekaterimi poslanci zemljoradniške-
ga kluba.

Priključitev Avstrije k Nemčiji.

Demonstracije na Dunaju. — Francija grozi Bavarski.

Dunaj, 18. aprila. Danes se je vršila v
ljudi dvorani mestne hiše, kakor tudi na
trgu pred magistratom manifestacija raznih
drustev Avstrije brez razlike strankarske
priljubljenosti za priključitev k Nemčiji. Reso-
lucija za priključitev je bila izročena zvez-
nemu kancelarju dr. Mayrju in zastopnikom
političnih strank.

Dunaj, 17. aprila. Po današnji manife-
staciji za priključitev k Nemčiji, je prišla k
zveznemu kancelarju dr. Mayrju delegaci-
ja, ki mu je predložila od manifestantov
sprejeto resolucijo, naj se takoj ukrene vse,
kar je potrebno za združitve z Nemčijo,
predvsem pa se izvede ljudsko glasovanje.
Zvezni kancelar dr. Mayr je vzel resolucijo
na znanje in je izjavil: Vlada ima dve poti,
ki nas moreta izvesti iz našega težavnega
položaja. Ne morem se priključiti vašemu
naziranj, da bi opustili prvo pot na podla-
gi predstojenih dejstev. To pot moramo pre-
hoditi do konca in po mojem mnenju ne bo
trajalo dolgo, da nas dovede do zaželenega
uspeha. Upam, da bomo vedeli že meseca
maja, pri čem smo. Prosim tedaj, da še
nekaj tednov potrpite. Druge poti, ki bi vo-
dila do takojšnje združitve z Nemčijo, vla-
da v tem trenutku ne more nastopiti, ker bi
sicer ne mogla dobiti kreditov, ne glede na
to, da bi nam entente združitve z Nemčijo
niti ne dovolila. Tudi Nemčija si za sedaj
ne more želiti zveze z nami, ker se nahaja
sama v obupnem položaju. Radi tega moram
opozoriti vaš korak v tem trenutku kot ne
posebno srečen. Opozorjam vas tudi na to,
da bi mogli z neprevidnim korakom celo
izgubiti Zapadno Madžarsko in da bi mogla

biti tudi ogrožena usoda Gornje Šlezije, ki
se ni odločena. Pomislite tudi, da smo v
vprašanju prehrane navezani še vedno na
pomoc inozemstva. Čul sem, da so se vršile
pred francoskim poslaništvom demonstra-
cije. Moram jih označiti za škodljive in jih
obsojati tudi iz mednarodnih razlogov. Za-
gotovilo voditelja odposlaništva, da se je
manifestacija vršila v okviru st. germanske
mirovne pogodbe in da nikakor ne nameriva
nasilnega združenja z Nemčijo, kakor tudi
izjavo, da navzoči obžalujejo demonstracijo
pred francoskim poslaništvom, ki se jo po-
vzročili neodgovorni elementi, ki vzel zvez-
ni kancelar dr. Mayr z zadovoljstvom na
znanje.

Dunaj, 18. apr. (Izv.) Po manife-
staciji pred rotovžem podalo se je
čez 3000 ljudi proti francoskemu in
italijanskemu poslaništvu, kjer so
prepevali nemškonalne pesmi. Polici-
ja je trg izpraznila in demon-
strante razkropila. Nato so se demon-
strante podali pred nemško poslani-
štvo ter so vzklicali Nemčiji.

Berlin, 18. aprila. Včeraj so se vršile po
vsej Nemčiji manifestacije, ki so jih priredi-
li v Nemčiji živeči Tirolci in Avstrijci za
nameravano ljudsko glasovanje na Tirol-
skem in za priključitev k Nemčiji.

Dunaj, 18. aprila. Kakor doznava »Wie-
ner Allgemeine Zeitung« iz avstrijskega vi-
ra, je francoska vlada poslala bavarski vla-
di noto, kjer protestira proti rovanju Ba-
varske na Tirolskem in kjer ugotavlja, da
je Bavarska odgovorna za ljudsko glasova-
nje na Tirolskem.

Nemčija se ne ukloni.

Posredovanje Amerike?

London, 18. apr. (Izv.) V spodnji
zbornici je ministrski predsednik
Lloyd George v odgovoru na vpra-
šanja glede Nemčije izjavil, da se
zavezniki znova pogajajo o ukre-
pih, kateri naj bi Nemčijo prisilili, da
spolni določbe mirovne pogodbe. Ako
zbornica misli drugače naj se o stva-
ri odpravi debata Lloyd George želi,
da angleška javnost zve o načrtih
angleške vlade glede izpolnitve ver-
sajske pogodbe. Zavezniki hočejo še
pred 1. majem tozadevne odločbe iz-

menjati. Na vprašanje, ako, kje in
kedar se bo vršila zopetna konfere-
ca odgovarja Lloyd George, da o
tem ne more dati odgovora.

Nauen, 18. aprila. Turinski list
»Stampa«, ki ima dobre zveze z Gio-
littijem, piše, da bi se moglo razpravi-
ljati o tem, ali ima Francija po mirov-
ni pogodbi pravico, da zasede na-
daljna nemška ozemlja. Ključ za ra-
zumnevanje sedanjega stanja je strah
Francije, ki neče dovoliti, da bi Nem-
čija okrevala in jo hoče gospodarsko.

vojaško in politično uničiti.

Nauen, 18. apr. Nizozemska tr-
govska zbornica za Nemčijo je izja-
vila, da upa, da nevtalci ne bodo
pristali na zahtevo entente, naj se
pri vsakem blagu označi, kje je bilo
blago izdelano. Ker ta zahteva ne te-
melji na odredbah versailleske mi-
rovne pogodbe, niti na načelih med-
narodne pogodbe, piše španski list
»ABC«, naj bi vsi nevtalci napra-
vili tako, kakor Danska, ki je to za-
htevo enostavno odklonila.

Rim, 19. apr. Iz Berlina javljajo,
da nameravajo nevtalne države do-
seči posredovanje Amerike med
Nemčijo in zavezniki v vprašanju
reparacij, ker je to v interesu evrop-
skega mira.

Pariz, 18. aprila. »Matin« poroča, da
bodo nemški predlogi obsegali nastopne
točke: 1. Ustanovitev nemško-francoske in-
dustrijske zveze, ki bi bila tako sestavljena,
da bi bil dobiček omejen do skrajne me-
re. 2. Naletje mednarodnega posojila na
podlagi pripomoči Amerike in sprejetja
ameriških zahtev. 3. Ustanovitev medna-
rodnega nadzorovalnega odseka, v katerem
bi imeli sedež in glas zastopniki antantnih
strokovnih organizacij, kakor tudi nemških
in nevtalnih delavskih zvez.

BENEŠEVA IZJAVA O SODELOVANJU
PRI SANKCIJAH.

Rim, 18. aprila. V parlamentarni komi-
siji za zunanje posle je izjavil minister dr.
Beneš, da za sedaj ne more reči, ali bo Če-
škoslovaška sodelovala pri sankcijah proti
Nemčiji ali ne.

ROMUNSKO SODELOVANJE PRI SANK-
CIJAH.

Bukarešta, 18. aprila. Ministrski svet
je sklenil, predložiti zakon, ki predvideva
50% oddajo za nemški uvoz.

ODPRTO PISMO PROTI KARLU.

Pariz, 17. aprila. V »Eclair« objavlja
Andre Cheradame odprto pismo izdajate-
lju lista, kjer napram knjigi princa Viktorja
Parnskega opozarja na brošuro Augusta
Demolina o Sikstovi aferi. Zadržanje Kar-
lova je bilo vedno na vsako stran neodkrit-
osno. Ne sme se pozabiti, da je še pis-
meno po krivem dal častno besedo. Franco-
ska javnost nikakor nima nobenega vzroka,
da bi pomitovala razčesarja ali da bi se ce-
lo zavzemala zanj. Protežna večina na Mad-
žarskem, celo monarhisti, so se obrnili od
njega. S Francijo zvezane sosednje drža-
ve bi vzpostavile habsburške vlade na
Madžarskem smatrale za sovražno dejanje
in vsaka simpatija za razčesarja, ki je ni
vreden, mora odtujiti dragocene simpatije
nasledstvenih držav.

GRŠKO TURŠKA VOJNA.

Atene, 18. aprila. Vojno poročilo z dne
15. t. m.: Severna skupina: Dne 14. aprila
so bili sovražni napadi na naše tri divizije
uspešno odbiti. — Južna skupina: Sovraž-
ni napadi na naše postojanke od Tulubu-
narja. Po enournem bitnem boju je bil so-
vražnik odbit. Zavržen je bil tudi drugi na-
pad. Dne 15. aprila zjutraj se je ponovil na-
pad na Tulubunar. — Vojno poročilo z dne
17. aprila. Novi ljudski napadi na črti Banaz-
Tuubunars o bili odbiti z vlikimi izgubami
za sovražnika. Izjavila sta se tudi nadalj-
nja sovražna napada na drugih krajih.

Pariz, 18. aprila. Londonski listi
priobčujejo vest iz Carigrada, po ka-
teri so kemalisti začeli zopet s pro-
diranjem in so prišli že 3 km do Is-
mida. Na prošnjo ameriške pomožne
družbe so obljubili Turki, kakor tudi
Orki, da mesta ne bodo obstrelje-
vali, ker je pribežalo vanj mnogo
žensk in otrok.

BAROŠ SE NE PRIKLOPI REKI.

Beograd, 18. apr. Dementirajo se
vse vesti domačih in zunanjih listov,
ki govorijo o tem, da se luka Baroš
priklopi Reki. Naša država v tem
vprašanju ne bo popustila, ampak se
bo strogo držala rapalske pogodbe.

TURŠKA KABINETNA KRIZA
KONČANA.

Carigrad, 17. aprila. Ministrska
kriza je preprečena. Tefvik paša
ostane veliki vezir. Ministri so svoje
ostavke umaknili.

Naša pot.

Kakor vse kaže, je enega boleste-
ga trenutka v našem sodobnem življenju ko-
nec. Angleški štrajk se bo menda zaokrožil
v samih mezdih zahtevah.

S tem pa seveda ni še končan najvaž-
nejši problem, ki ga hoče rešiti angleški po-
vprečni državljani — delavec. Anglija za-
hteva v svojih masah kratkoma nacionali-
zaciolo vseh premogovnikov in po njih vse
industrije. Tudi, če se ta hip neha vsaka
zahteva po narodnem oblastvu nad produk-
tivnimi institucijami velike države, s tem
vprašanje še od daleč ni rešeno. Anglija, ki
je proizvedla l. 1913 287,412.000 ton pre-
moga, ter veliko množino tega izvzila v
inozemstvo, predstavlja največjo moč v so-
dobnem gospodarstvu. Ona je kolos na
ogljenih nogah — v premogu je njena sve-
tovna moč. Danes ji otema oblast že Ame-
rika, ki izvaža trikrat več premoga, n. pr.
v južnoameriške države, kakor pa Anglija
in celo v Evropo, kamor ni poprej izvažala
nikdar, deset milijonov ton premoga; a to
je gospodarski uboj za Anglijo.

Velika Britanija uvideva, da ji v sve-
tovni vojni njen zaveznik, Združene države
postajajo nevaren konkurent. Oblast, ki je
šla svojčas iz Azije na Grško, v Rim in od
Rimljanov v našem času na Španijo ter Bri-
taniijo, prehaja po svetovni vojni na Zjed-
njene države ameriške. One so edine, ki
vzdržujejo svojo trgovsko moč, one so na-
predovale tako daleč, da n. pr. izvažajo dan-
es 1,500.000 ton premoga v Argentino (šte-
vilka se je glasila l. 1915, samo 786.967 ton)
medtem ko je Anglija od leta 1915 do leta
1920 v svojem premogovnem eksportu pad-
la za cel milijon štiristotisoč ton.

Ljeninova sodba o lastnem delu. Kapitalizem zmaga.

Moskva, 18. apr. V govoru, ki ga
je imel Ljenin na komunističnem
zborovanju, je med drugim izjavil
nastopno: Izprememba politike na-
pram kmetom pomeni, da se je tudi
položaj kmetov izpremenil. Svoboda
trgovine bo imela za posledico raz-
voj državnega kapitalizma. V današ-
njem gospodarskem življenju Rusije
razlikujemo pet različnih sistemov:
1. patriarhalni sistem, pri katerem
dela kmet samo zase; 2. blagovno
gospodarstvo v malem, kjer se vrši
prodaja neposredno na trgu; 3. kapita-
listično gospodarstvo; 4. drž. kapitali-

Jasno je, da država s svojim vitalnim
sredstvom, premogom, ob teh razmerah, ka-
kor se pojavljajo danes, ne more stopati
enačkovredno ob bok močni državi, ki ima
organizirano in štrajka prosto premogovno
industrijo.

Ne vemo, kako daleč segajo organiza-
cije n. pr. irskih delavcev. Ampak vse ka-
že, da so škotski, irski in južnoangli. delav-
ci v zvezi. Irski konflikt, škotska industri-
jalna grupacija, kolonialne zahteve ter se-
danji angleški premogovni štrajk: vse to je
ena sama organizirana zveza, ki gre za
tem, da prevzame v lastne roke vso pro-
dukcijo ter iztisne državno privilegijano
barono.

Kako se bo to končalo, sklepamo samo
iz zgodovine Anglije. Zmaga bo na strani
delavcev in od njih bo šla na cel evropski
svet. Toda to nam ta hip ni tako važno.
Glavno, kar mi pri tem gledamo, je nasto-
panje Velike Britanije v svetovni politični
situaciji. A to nastopanje je izredno kro-
tko. Nemčija črpa v angleški notranji slabos-
ti svojo moč, Rusija sklepa z njimi pogode-
be, ki se ji jih ni treba držati, arabski ro-
dovi zahtevajo svojo neodvisnost in Fran-
cija nima druge zaslombe, kakor da po
svojem časopisju razglasa, da je solidarna
z Anglijo.

Nam le edina dolžnost, da na temelju
pregleda tega položaja nikakor ne pademo
pod oblast propadajočih, za svoje gospo-
darstvo se borečih sil, ampak da sezidamo
na temelju spoznanja o resničnem gospo-
darskem svetovnem položaju svojo bodo-
nost, ki nam je lahka, če pregledamo boga-
stvo svoje narave.

Mi samlj in ne potrebujemo nikogar.

PREMOGOKOPNA KRIZA V AN- GLIJI.

Nauen, 18. apr. Po vesteh iz Lon-
dona, se je položaj na Angleškem
obrnil na bolje, ker bo vlada v krat-
kem ustavila delno mobilizacijo in
zbiranje dobrovoljcev.

London, 18. aprila. Za oddajo premoga
so odrejene nadaljne omejitve. Omejitve se bo
tudi železniški promet.

London, 18. aprila. Kralj je odredil ome-
jitve v kraljevem gospodarstvu, dokler bo
trajala stavka rudarjev.

MEŠČANSKA VOJNA V ITALIJI SE NADALJUJE.

Trst, 18. apr. (Izv.) Iz Rima po-
roča o težkih spopadih med fašisti
in socialisti ter komunisti v Mantovi,
v San Sepolero, v Pistoiji, Spoletu,
v Barlatti, v Ferrari, Livornu, Ve-
roni itd. V Mantovi in Spoletu so raz-
dejali fašisti delavska doma ter po-
žgali knjige in spise. V Spoletu je bil
pretepen komunistični župan. Gruča
fašistov je šla na županstvo in pri-
silila uradnike, da so izobesili narod-
no zastavo. V San Sepolero je bilo
pri spopadih več oseb mrtvih in bilo
mno go ranjenih. Podobno poročajo iz
drugih krajev.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA. 18. aprila.

Valute in devize.
Zagreb, Devize: Berlin 227—227.50,
New York (čeh) 141—141, Praga 196—197,
Svica 2460—2485, Dunaj 22.40—22.48. —
Valute: Dolari 138.50—139, avstrijske kro-

ne 23.50—24, carski rubli 80—83, češkoslo-
vaške krone 191—0, napoleonondori 473—480,
nemške marke 223—224, romunski lei 212
do 213, italijanske lire 620—635, turške lire
500—0.

Dunaj, Devize: Zagreb 441—445, Ber-
lin 1012—1018, Budimpešta 232—234, Lon-
don 2495—2515, Milan 2915—2935, New
York 630—634, Pariz 4520—4560, Praga
875—881, Varšava 75—77, Curih 10.925 do
10.975. — Valute: Dolari 625—629, nemške
marke 1012—1018, angleški funti 2480—2500,
francoski franki 4510—4550, italijanske lire
2905—2925, dinarji tisočaki 1752—1772, sto-
taki 1742—1762, poljske marke 81.25—83.25,
švicarski franki 10.875—10.925, češkoslova-
ške krone 875—881, madžarske krone 228

Praga, Devize: Berlin 115.75, Curih
1253.50, Milan 331, Pariz 516.50, London
283, New York 71.37, Beograd 201.50, Dunaj
10.925, Varšava 8.50, Zagreb 50, Budimpe-
šta 26.25. — Valute: Nemške marke 115.75,
švicarski franki 1248.50, italijanske lire 328,
francoski franki 513.50, angleški funti 281,
dolarji 69.37, dinarji 192.50, romunski lei
114.37, bolgarski lei 81.75, avstrijske krone
10.925, poljske marke 8.50.

Curih: Berlin 9.30, New York 577.50,
London 22.76, Pariz 41.35, Milan 26.70, Pra-
ga 8.05, Varšava 0.71, Zagreb 4.075, Budim-
pešta 2.12, Bukarešta 9.20, Dunaj 1.70, av-
strijske krone 0.98.

Effekti.

Zagreb: Banka za Primorje 925 do
935, Jadranska banka 2025—2050, Jugoslov.
kreditna banka 595—605, Ljubljanska kredit-
na banka 925—0, Prva hrvatska štedionica
9950—10,000, Riječka pučka banka 456—
465.

Slovenski javnosti!

Pri sobotni demonstraciji v Opernem gledališču so se godile s strani kr. policije take stvari, da smatramo za svojo dolžnost poobiti vso slovensko javnost o ravnanju službovalcev policijskih organov. Prihajemo slednja dejstva:

1. Da je aretirana tehnika S. uniformirani stražnik na vrvi vlekli skozi gledališke hodnike v gledališko pisarno.

2. Da so aretirana geodeta M., filozofa Z., V., in tehnika S., uniformirani in neuniformirani policijski organi na hodnikih suvali in pretepali.

3. Na slabotnega slušatelja filozofije P., je navadilo 8 policijskih organov in najetih protidemonstrantov. P. je rešil iz nevarnosti telesne poškodbe tu gospod (ne policijski organ), ki se je zgrajal nad takim načinom aretacije.

4. Tehnika K. je medtem, ko ga je uniformirani stražnik držal, tolkel gledališki delavec s silo po glavi. Stražnik tega ni zabranil.

5. Proti filozofu P., ki je na hodniku zagovarjal le svoj akademski stan je prišel stražnik z zlobo sablj in mu grozil z udarcem.

6. Tehniku L. stražnik in komisar nista dovolila iti v garderobo, oziroma mu jo pri- nesli. Stražnik ga je gnil kot zločinca brez sakanje, klobuka in dežnika v največjem de- žlu iz gledališča na policijsko ravateljstvo.

7. Ko je jurista U. vlekli stražnik s su- rovo silo v gledališko pisarno, so gledališki delavci naskočili aretirancu in ga zmerjali z najhujšimi psovskami, kakor »baraba«, »šalot!« itd., ne da bi stražnik na poziv akademika storil svojo dolžnost.

8. Tehnika B. je neki protidemonstrant udaril po obrazu od krvi, ne da bi poleg sto- leč policijski organ to zabranil, oziroma napadala aretirati.

Prihajujemo z gotovostjo od g. kr. po- licijskega ravatelja, da uvede disciplinarno preiskavo proti protidemonstrantom, ki na tak način izpodkopljejo ugled policije.

Na slovenski javnosti pa je, da izreče svojo sodbo in obsodbo.

Aretirani akademiki.

Potrebna konstatacija.

LDU nam je v svojem poročilu o Orski in našem razmerju napram njej podal vesti, ki so jih priobčili vsi li- sti razven nas. Da utemeljimo zakaj jih mi nismo priobčili, povemo to-le: O. Baluzić, srbski poslanik v Ate- nah je podal izjavo, v kateri imenuje dopisnika »Morning Post« brezposel- nega intriganta, ki je brččas prišel iz Sofije. K temu moramo pripomniti, da nam je dopisnik lista »Morning Post« znan. Mislimo namreč, da je to g. Jaffrey Leiper. Ta gospod je živel par mesecev v Sloveniji. Ne omenjamo, da je potoval po celi Sr- biji in da on in njegova gđ. hčerka govorita dobro srbski. Seveda gosp. Leiper ni imel nikdar potrebe go- voriti z ljudmi v kavarnah, ampak je is- kal vedno priproste ljudi, ter se je hotel med njimi pončiti o naših ži- vljenjskih vprašanjih. O. Leiper je na- pisal ob priliki obiska prestolona- slednika Aleksandra po naših krajih

E. S. Thompson:

Winnipeški volk.

(Konec.)

VI.

To je bil vzrok velikega konč- nega lova, ki se je vršil na božični dan, baš dve leti po prizoru na Jim- škovem grobu. Zdelo se je, da so zbrali vse pse iz tukajšnjih krajev. Nmes so bili tisti trije kosmatinci, vprežniki, kakaj faktor je menil, da brez njih ne pojde; tudi danske do- ge, iskači in cela truma psov čuva- jev in mešancev je bila na mestu. Zjutraj so pretekli vse gozde na vzhodu od St. Bonifaca, pa niso na- šli ničesar. Prišlo pa je telefonsko sporočilo, da so videli sled, ki je iščejo, nedaleč od Assiniboinskih gozdov na zahodni strani mesta. Že uro nato je vriskal ves lov po sveži sledi winniškega volka.

Drevili so za njim, tropa psov, pisana truma jezdecov in neurejeno krdo pešcev, dečkov in mož. Ga- rou se psov ni bal, toda može s pu- škami je poznal, da so nevarni. Ho- tel je zaviti v mrak jelovega gozda, ki pokriva Assiniboinski greben, to- da jezdec so bili na ršokem polju urnejši ter so mu prestigili pot. In tako je krenil v sotesko Koionijske- ga potoka, da bi ušel krogom, ki so že letele za njim. Posrečilo se mu je, spraviti medse in med jezdec bo- dečo žico; iznebil se jih je za nekaj časa, toda zaradi krogel se je moral spet zateči v sotesko. In zdaj so ga dohiteli psi. To ni bilo zanj nič strašnega; narobe, ničesar si ne bi- bil želel bolj, nego spopasti se z njimi.

v svojem listu nam Slovincem izred- no simpatičen članek: Aleksander — osvoboditelj, ter je v njem izrecno povdaril naše narodne zahteve in našo življensko moč.

Mislimo, da je o takem človeku zelo neumestno govoriti, da ni soli- den. Pa pri naših politikih moramo biti pripravljeni na vse.

Beleške.

»Avtonomist« in »Pondeljek«.

Vzemimo slučaj, da »Avtonomi- stova« načela niso prava. Bojeviti »Pondeljek«, nezakonsko dete, kate- rega se oče »Jutro« nekoliko sramu- je, pa tih načel prav gotovo ne bo ovrgel. Do takšnih misli smo se dr- žnili priti, ko smo prečitali prvo in drugo številko »Pondeljka«, čeprav po imenu »Pondeljka« nismo žur- nalisti. Prav gotovo se pa nahajajo žur- nalisti pri »Pondeljku«, toda če bog ni ustvaril drugačnih žurnalistov — no, potem pa bohlonej.

Iuzere Lah.

»Ko je policija aretirala še nekaj naših ljudi, se je mir polagoma zoper povrnil«

Tako piše »Jutro« z dne 17. t. m. o svojih temeljito plačanih vstopni- čarjih.

Meminisse fuvabit.

Razna poročila.

Rimska konferenca. Nekateri člani ko- misije konference nasledstvenih držav za pravosodne in upravne posle so razmotri- vali vprašanje pokojnih in arhivov. Po- poldne se sestanejo iznova k seji.

Rudarska stavka v Angliji. Konferenca redarskih odposlancev se sestane dne 25. aprila v Londonu. Do tega časa se v no- benem rudniku ne začne delo.

Kriza v Berlinu. Ministrski predsednik Stegerwald je naznanil koalicijski stranki, da ne more sestaviti kabineta, ki bi veljal kot nadaljevanje stare koalicijske strank. Po drugi strani pa ne bo odstopil radi notra- njepolitičnih razlogov od svojega mesta. Ministrski predsednik predlaga nastopno: Treba je sestaviti ministrski svet iz treh političnih osebosti: Stegerwald, Severing in Fischbeck. Poleg teh treh ministrov naj bi tri dosedanje koalicijske stranke imeno- vate vsaka po enega državnega tajnika da bi bilo za razpravljanje čisto političnih vprašanj v kabinetu z dostno številu politič- no izkušenih mož. Ostala štiri ministrstva naj zasedejo uradniki. Če bi taka sestava ne dovedla do uspehov, bi v tem primeru ministrski predsednik Stegerwald za toliko časa, dokler se ne uredi vprašanje sankcij, sestavil prehodno uradniško ministristvo.

Grško-turška vojna. Vlada je dovolila Venizelosovim častnikom, ki so svoječasno pobegnili v Carigrad, da morejo ponovno vstopiti v vojsko. Izključeni so samo oni, ki so zakrivilili nepolitične delikte.

Namestnik šefa generalnega štaba je došel v Smirno ter je izjavil dopisnikom listov, da presoja popolnoma optimistično položaj. Prepričan je, da bo kmalu Grška zmagala.

mi sam proti vsem, če bi mu jih bilo stalo prav štirideset ali petdeset na- sproti. Psi so ga obkolili v kolobar- ju, toda nihče se ga ni upal napasti. Šibak pes, ki se je zanašal na svoje urne noge, je šinil mimo njega, toda izkupil je rano v bok, ki ga je polo- žila. Jezdec so morali napraviti pre- cejen ovinek; lov se je zdaj obrnil proti mestu, in čedalje več ljudi in psov se je pridruževalo preganjav- cem.

Volk je zavil proti klavnici; stre- ljanje je moralo prenehati, ker so bile hiše v bližini. Zdaj so bili psi zopet pri njem in so napravili krogokrog tako močan obroč, da ni bilo upanja predreti ga. Ozrl se je, kje bi se jim mogel ustaviti in bi imel hrbet za- varovan; in ker je opazil lesen mo- stič nad cestnim jarkom, je skočil po njem ter strahoval vso tolpo. Mo- že je so prinesli železne drogove in jeli z njimi rušiti most. Zdaj je vedel, da mu zavetje nič več ne pomore. Sko- čil je na prosto, da bi se postavil so- vražnikom oko v oko in vsaj čim najdražje prodal svoje življenje.

VII.

Zdaj tedaj, po triletni borbi, jim je stal nasproti, on edini zoper širi- deset psov in zoper može, ki so za- daj prežali s puškami; vzlic temu pa je kazal enako neustrašenost kakor tisti zimski dan, ko sem ga videl prvokrat. Kakor takrat so se mu vi- hale ustnice, žilave lakotnice so ko- majda trepetale in žar njegovih ze- lenozlatih oči je pričal o nezlomljeni moči in divjosti. Psi so navallili nanj — njim na čelu ne močni vprežniki, ki so ga poznali predobro, marveč

Kulturni smo!

Da nismo kulturni? Kaj še. Saj smo dobili celo posebno stranišče za žurnaliste. Ne nosi sicer očitno dveh ničel, ampak se sramežljivo imenuje »Pondeljek«.

Slišali smo:

Ko se vrne naš tenorist Rijavec s svoje pevske turnee iz Amerike, se poda naš »ovenčani« Kovač na boksarsko turnejo v Španijo. Sprem- lja ga g. Truhovič, pa le kot famu- lus in nosilec vencev, ker je glasom zdravniškega spričevala še prešibak za akrobatiko. Podjetje bo upravno vodil g. Rukavina, finansiral in vence kupoval pa milijonar Avgust P.

Karikatura:

Rijavec poje Kovaču:
»Kaj boš, kaj boš za mano hodil...«

Naznanilo.

Gg. kritikom se naznanja, da je od sedaj naprej prevzela kritiko gleda- liških predstav kr. policija in da se bo vsako drugo kritiziranje kazno- valo, kot vmešavanje v uradni po- sel.

Brezplačne vstopnice

za operne predstave se bodo delile danes zvečer ob pol 7. v opernem gledališču po skupni vaji za ploskanje. Vabljeni so vsi, ki hočejo pri prihod- nih predstavah ploskati g. Rukavini.

Gladina Ženevskega jezera padla. Po- ročajo nam iz Ženeve: Vse dolgotrajne suše v Švici in neznatne padavine snega v minuli zimi je gladina Ženevskega jezera padla za več nego en meter. Otok Rousseau ob izlivu jezera v reko Rhône je na suhem. Labude, ki imajo svoja zavetišča ob ome- njenem otoku, so morali premestiti v basen des Bastions. Reka Rhône, ki na eni strani teče v jezero, a se na drugi strani odteka, je skoraj brez vode. Na nekih mestih jeze- ra mole iz vode koli jezerskih stavb pre- bivalcev starih dob. Parobrodno vožnjo po jezera so morali ustaviti. Ker traja suša v Švici že 6 mesecev, se boje slabe letine in draginje v bodoči zimi.

Pogreb bivše nemške cesarice. Kakor poročajo listi iz Amsterdamu, so se v ne- deljo vršile v gradu Deornu zadušnice po pokojni cesarici Avgusti Viktoriji. Truplo bivše cesarice je bilo prepeljano na kolo- dvor v Maarnu in naloženo v vlak, ki se je včeraj odpeljal v Potsdam. Truplo pok- lene cesarice so spremili na kolodvor bivši ce- sar, prestolonaslednik in drugi člani bive- ga dvora.

Obilno deževje na južnem Franco- skem. Na južnem Francoskem, kjer je tr- pela zemlja vsled suše že več mesecev, je padel obilen dež, ki je pa prinesel s sabo tudi mráz. Poljedelci, ki so se razveselili težko pričakovane dežja, se boje sedaj mraza, ki bo mogel uničiti zgodnje sočve in sadno drevje v cvetju ter škoditi trti. Tudi pri nas je tako.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

neki buldog iz Winnipegu; začel se ej topot mnogoštevilnih pasjih šap, namesto bevskanja trope se je oga- silo globoko renčanje, po bliskovo so usekale rdečkastorjave čeljusti, naval je odletel, kakor bi trenil, in spet je stal jezni stari razbojnik sam kakor skala, ob kateri se razbija va- lovje. Trikrat so naskočili, trikrat uplahnili nazaj ter pustili najpredr- nejše kot žrtve na bojišču. Zdaj so imeli za nekaj časa dovolj; oblega- nec pa ni kazal niti najmanjše trud- nosti in po nestrpnem čakanju se je pomaknil za par korakov naprej in dal s tem vendar že enkrat zažele- no priliko strelcem. Tri puške so počile; Garou se je zvrnil na tla in njegovo bojevitost življenje je bilo pri kraju.

Sam si je bil izvolil svojo usodo; življenje vsakdanjih, ad, vsakournih nevarnosti mu je bilo ljubše od udob- nejšega življenja. Kdo more doumeti živalsko dušo do zadnjega? Kdo ve razložiti gonilne sile živalskega rav- nanja do zadnje pičice? Zakaj se je naš volk tolikanj oklepal kraja več- nih nadlog? Gotovo ne zato, ker mu ne bi bila znana nobena druga oko- lica; zakaj neizmerno se širi ravnina, živeža je dovolj povsod, in na svojih polodih je bil preblodi že sto- tine kilometrov. Tudi maščevalnost ga ni mogla priklepati. Nobena ži- val ne posveti svojega življenja ta- kemu čuvstvu; to se dogaja le pri ljudeh, žival pa ne išče ničesar raz- zen miru.

In tako preostane v razlagi le ena vez, ki ga je mogla držati — naj- lepša in najmočnejša izmed vseh, kar jih poznamo na zemlji.

Gospodarstvo.

TRGOVSKI SHOD V MARIBORU.

V nedeljo se je vršil v Mariboru trgovski shod, katerega so se udele- žili tudi načelnik oddelka za trgovino in industrijo dr. Marn, g. prof. Beloševič, kot zastopnik Saveza tr- govcev Hrvatske in Slavonije, in Ko- vačević, predsednik Trgovskega združenja iz Karlovca. Shodu je pri- sostvovalo okoli 150 delegatov iz raznih krajev Slovenije.

V soboto ob 17. uri se je v pro- storih trgovskega gremija vršil naj- prejšnji redni občni zbor Zveze tr- govskih gremijev. Po pozdravnem govoru načelnika g. J. Jelačina je po- zdravil zborovanje g. dr. Windischer v imenu trgovske in obrtniške zbor- nice za Kranjsko. Po poročilu funkci- onarjev se je sklenila izpopolnitev združinskih pravil v nekaterih točkah. Nadalje se je sklenilo, da se vrši pri- hodnji občni zbor Zveze v Celju. Na- to se je razpravljalo o reorganizaciji nekaterih gremijev in združenj, da se šimprej doseže enotnost vseh v Zve- zi včlanjenih organizacij. Merodaj- nim faktorjem se bodo stavili tudi predlogi glede trošarine za razne konzumne predmete ter glede reforme izvozne statistike. Na predlog g. Jelačina se bodo opozorili merodaj- ni krogovi tudi na neobhodno potrebo vzpostavitve davčnih komisij. G. Mohorič je sprožil vevlačno vpra- šanje o uveljavitvi centralne trgov- ske organizacije, o čemur se je raz- vila živahna debata. G. dr. Marn je predlagal, naj se 10% zadržanih kur- nih razlik iz kompenzacijske pogod- be da za trgovsko - obrtno pro- svetne namene, kar je bilo soglasno sprejeto. Na koncu je treditnik »Tr- govskega lista« g. Kastelic povdar- jal veliko važnost stanovskega gla- sila ter pozival navzoče, naj ga pod- pirajo. Po občnem zboru se je vršil v gostilni »Maribor« prijateljski ve- čer, na katerem je bilo več pozdrav- nih govorov. V nedeljo ob 9. uri je otvoril v Götzovi dvorani g. Jelačin javni trgovski shod ter pozdravil za- stopnike raznih korporacij in vlad- nega zastopnika dr. Mulačka. Izvo- lilo se je častno predsedstvo iz gg.: dr. Beloševiča, Kovačevića, Kneza, Pogačnika, dr. Windischerja, Str- meckija, Weikla in Jelačina. Shod je pozdravil v imenu društva »Merkur« g. dr. Windischer, ki je izrazil nado, da se kmalu ustanovi centralna ju- goslovanska trgovska organizacija. G. Kovačević je po pozdravu slo- venskih tovarišev stavil enoglasno sprejeto resolucijo na naslov pre- sednika konstituinte, da se določi za našo kraljevino ime Jugoslavija. Dr. Beloševič je izrekel željo po izena- ženju trgovskega obrtnega zakona ter davčnih bremen. — Nato je po- ročal adjunkt trg. obrt. zbornice G. Mohorič o stališču trgovstva pri re- viziji avtonomne carinske tarife in sklepanju trgovskih pogodb. G. Kej- žar je poročal o neurejenih promet- nih razmerah ter predlagal resolucijo za vzpostavitev zveze Ljutomer—Ormož—Rogatec—Krapina. G. Wei- xel je navajal kot vzroke neuspehov slovenske trgovine nedostatke pri carini in premajhni prostor za želez- niški tovar na glavni postaji. G. Ze- lenik je razpravljalo o prosvetnem delu med trgovstvom v časopisju, šolah ter strokovnih in gospodarskih organizacijah. G. Jelačin je na to prečital resolucijo, v kateri se izraža protest proti razširjenju zakona o »radjama« za celo kraljevino; zahte- va zagotovitev kompetence za tr- govsko, obrtniška in industrijska vprašanja v ministrstvu za trgovino in obrt, nadalje zahteva resolucija ohranitev trgovsko - obrtnih zbornic, v katerih naj dobi trgovina, obrt in industrija svojo avtonomijo po pano- gah. V drugi resoluciji se zahteva, naj ministrstvo v zadevi sankcij pro- ti Nemčiji odredi, da našim trgovcem ne bo treba plačati 50% nad fakturo od onega uvoznega blaga, ki so ga bred izidom teh sankcij že plačali v Nemčiji.

Pri popoldanskem zborovanju je poročal G. Zebal o razmerju trgo- vine napram združništvu. Sprejela se je tudi resolucija, v kateri se pro- testira proti favoriziranju združenj in konzumov.

Pri slučajnostih so se bavili go- vorniki največ z neznosnimi razme- rami pri carinarnah, železnici in po- štah. Zborovalci so soglasno obsojali sistem, da hoče državna uprava že- leznice in pošte kriti vse stroške z obratnimi dohodki potom velikega zvišanja tarif.

Ob pol 16. je predsednik zbora- vanja zaključil.

† Poziv na prijavo zalog lesa v svrhu dodelitve vagonov. Vlada komisar pri Ods- sedu za lesno industrijo Zveze industrijev za Slovenijo v Ljubljani, Selenburgova ali- ca št. 7/II., pozivlja vse lesne industrije, trgovce in producente brez ozira na to, ali so člani Odseda za lesno industrijo ali ne, da prijavijo na zgoraj navedeni naslov zad- nji čas do 30. t. m.: 1.) količino rezanega in tesanega lesa, katerega ima stranka v zalogi; 2.) kraj, kjer se les nahaja; 3.) nakladalno postajo. Prijavijo naj se sa- mo one zaloge, ki se nahajajo že v skla- diščih ali na žagah (torej one v gozdih ne) in od zalog le oni del, ki se namerava iz- voziti v Italijo ali preko italijanskega ozem- lja v času od 10. maja do 10. avgusta 1921. Na podlagi teh prijav se bodo razdelili od- sedu za izvoz lesa na razpolago danj va- gonov. Kdor zalog ne bi prijavil, se mu za prej omenjeno dobo 3 mesecev ne bo do- delil nobeden vagon. Istotako pa bi se od dodelitve vagonov črtali oni, ki bi zaloge, katere se bodo od slučajja do slučajja po posebni komisiji pregledale napadno prija- vil. Za prijavo pride v poštev samo les v Sloveniji. Stranke, ki imajo sedanje certifi- kate v roki, se pozivljajo, da jih golovo izrabijo zadnji čas do 10. maja, ker bodo po tem datumu brez veljave.

† Potrdila o carine prostem uvozu. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek za industrijo in obrt v Beogradu, je izdalo odlok, glasom katerega je edinole ono pre- stojno za izdajanje potrdil, da se gotove vrste predmeti ne izdelujejo v naši državi ali pa v nezadostni količini. Le taka potrdila morajo vpoštevati carinarnice pri oprošča- nju carine. Interesenti se opozarjajo, da se v bodoče že vnaprej obrnejo na ministrstvo trgovine in industrije, oddelek za industrijo in obrt v Beogradu, za navedbo vseh pre- metov, ki jih bodo v kratkem času impor- tirali. Prošnjo je kolekovati z 2 dinarjema in priložiti za vsako zaproseno potrdilo ko- lek za 5 dinarjev. Vse predmetne prošnje rešujejo kot nujne še isti dan, ko jih prejme ministrstvo, a izdana potrdila veljajo za daljšo dobo.

† Zahteve tiskarnarjev. Zveza grafi- čnih podjetij v naši kraljevini je pri finanč- nem in prosvetnem ministrstvu vloži- la predstavko o stanju tiskarske industrije pri nas. Zveza zahteva, da se obremenit s car- ino uvoz v našem jeziku v inozemstvu ti- skanih knjig ali pa da se s tiskarnarji po- stopa kakor z izdajatelji knjig in da se ti- skarne osvobodijo plačila carine za tiskar- ski material in papir, ker izdajatelje, ki so oproščeni carine na knjige, država favorizira na škodo tiskarnarjev.

† Obnova naših železnic. Doznava se, da namerava vlada najeti večje posojilo za obnovo onih investicij na železnica, ki se ne morejo nabaviti z rodinimi finančnimi sredstvi. Višina in oblika posojila še ni do- ločena.

† Sprejeta nemška ponudba železni- kih lokomotiv in vagonov. Minister sopro- čaja je sklenil, da se sprejme ponudba nem- ške tvrdke, ki hoče v imenu nemške repa- racije dobaviti 10 lokomotiv in 2000 tove- rskih vagonov.

† Povečana produkcija. Ministrski svet je sklenil, da se zviša produkcija soli v Kreki in Simli - Hannu. S tem se hoče doseči zmanjšanje uvoza soli ter se priča- kuje, da se bo cena soli znižala.

† Lira je padla. Kakor smo poročovali v nedeljski številki, se lira ni mogla vzdr- žati na neopravičeno visokem kurzu (7.25 do 7.35), ki ga je bila dosegla zadnje dni. Včeraj je notrjala namreč le 6.70.

† Padanje vinskih cen v Madžarski. Ker ni povpraševanja po vinu so padle ce- ne vina v Madžarski za 7—8 K pri litru ter se prodaja povprečno po 25 madžarskih kron.

† Znižanje plač na ameriških železni- cah. Ameriškim železniškim družbam proti bankrot: Raditega hočejo znižati plače osobu za 20%. Dve vzhodni železniški družbi, Pennsylvania in New York Central hočeta iti celo do 22.5%, s čemur bi pri- štedili 28 milijonov dolarjev, javni interes pa zahteva, da se znižajo prevozne ce- ne in ti čudo, da je vse ameriško javno mne- nje na strani železniških družb, katere iz- javljajo, ako se položaj v kratkem ne spremeni, da ne bodo v stanju zadoščevati svojim obvezam ter da sploh ne bodo mo- glice plačevati svojega osoba. Le v Atlanti je vesti, da se bodo v kratkem znižale pla- če, povzročila štrajk, dočim povsod dru- gdi uvidevajo železniški uslužbenci, da je boljše udati se, nego riskirati brezposelnost in spravljati v nevarnost ekonomske kori- sti države. Kakor se torej vidi, tudi vse neizmerno bogostvo Amerike ni v stanju, prepričati gospodarskih kriz, ki več ali manj pretresajo ves svet. Gospodarske te- žave, s katerimi se mora boriti Amerika, dokazujejo, da je ves svet ena gospodars- ska enota, ter da imajo gospodarske teža- ve oslabiljeni večji držav svoj odmev tu- di v bogatih državah, ki se utapljajo v svojem zlatu, ne da bi moge izvažati svoj- jih z ozirom na visoko valuto predragih pridelkov in izdelkov v države s slabšo valuto.

Dnevne vesti.

— **Ne sprejemajte tujcev v službo in delo!** Naši kmetiči ljudje so še vedno preveč zaupni. V službo in delo sprejemajo vsakega tujca, da le počeni dela. Za predpise, da je treba vsako osebo takoj prijavit, pa se ne brigajo. Javiti pridejo šele tedaj, ako jih tak potepuh oslepari ali okrađe. Seve je potem iskanje zelo otežkočeno. Tako je posestnik Jos. Babnik v Gabrju pri Dobravi sprejel na delo nekega približno 30 let starega moškega, ki je rekel, da je doma s Krasa, invalid (na eno nogo nekoliko šepa), po poklicu pa vrtnar. Delal je dva dni, nato pa izginil. Z njim pa je izginilo Babniku iz omarice 3600 K in nekaj obleke.

— **Deseturni delavnik.** Ministrstvo je izdalo uredbu, da se v manjših obrtnih podjetjih sme delati do 10 ur na dan.

— **Na dež. vlado v Ljubljani** je poslala Nar. soc. stranka vlogo, da naj vlada izda proglas, da naj bo 26. t. m. na dan občinskih volitev v Ljubljani, Mariboru in Ptujju dela prost, da se lahko udeležijo delavci, uslužbenci in uradniki volitev. Res je v zakonu določeno, da se nikogar ne sme ovirati iti volit, a je nevarnost, da bodo nekateri delodajalci že našli načine, da zadržijo uslužbence, da ne gredo volit. Da se zjamči prostost volitev, zahteva NSS od dež. vlade, da je na dan obč. volitev plačan praznik za uslužbence.

— **Vprašanje novega sanitetnega šefa za Slovenijo in Istro.** Na izrednem mnogobrojno obiskanem obščnem zboru slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani je bil sprejet predlog, da se predlaga ministrstvu za narodno zdravje za sanitetnega šefa za Slovenijo in Istro fizik v Ljubljani g. dr. Otnar Krajec.

— **V Berlinu ne vedo, da je Ljubljana v Jugoslaviji.** Ljubljanski obrtnik g. R. je dobil od neke berlinske tvrdke pismo s sledečim naslovom: Monsieur J. R., Franzensquai 13, Ljubach, Italien. — Ljubljana je seve res malo mesto, vendar pa igra kot glavno mesto Slovenije že toliko vloge v naši državi, da bi berlinske tvrdke morale vedeti, da Ljubljana ni v Italiji. Malo čudno je res, da inozemske tvrdke ne vedo, s katero državo imajo trgovske stike.

— **Zadeva radi aprilskih dogodkov odpuščenih železničarjev.** Pod tem naslovom so prinesli ljubljanski listi vest, v kateri navajajo na eni strani kot organizacijo, ki je intervenirala pri ministrstvu za promet, »Zvezo jugoslovanskih železničarjev«, na drugi strani pa »Savez jugoslovanskih železničarjev«. Kakor se izjavlja »Zveza jugoslovanskih železničarjev« ni storila v tej zadevi nič kakih korakov. Ker pa »Savez jugoslovanskih železničarjev« sploh ne obstoja, preostaja le še »Savez železničarja Jugoslavije« (SHS), ki je socialno - demokratična organizacija. Torej je intervenirala samo ta. Toliko v pojasnilo.

— **Poslovna tajnost »Jadranske banke« in balet kr. opere v Ljubljani.** Ker se je drznil tudi nek narodni socialist kritizirati g. rav. Rukavino in napraviti gledališča, se je g. Avgust Praprotnik, ravnatelj Jadranske banke, ki ima glavno besedo pri gledališču in je tudi eden glavnih krivcev današnjih desolatnih razmer pri gledališču, maščeval na ta fin način, da je dotičniku nenadoma odpovedal kredit, ki ga je imel že leta in leta pri Jadranski banki.

Prav značilno pa je, da so baletke kralj. gledališča že dva dni prej, predno je dotičnik prejel odpoved kredita, govorile po Ljubljani, da je g. Avgust Praprotnik zagrozil, da bo dotičniku še žal, da je kritiziral gled., upravo in da mu bo radi tega takoj odpovedal kredit. Za vse resne denarne zavode velja poslovna tajnost, za Jadransko banko pa, ki hoče tudi biti ugledna, hoče pa menda njen ravnatelj g. Avgust Praprotnik očitno upeljati nove praktike, da bo razglašal poslovne zadeve potom baletke kralj. gledališča. Umljivo je sedaj, zaka za je biti g. Avgust Praprotnik gledalnice popolnoma v svoje roke: da bi namreč ponovno ustavil poslovanje Jadranske banke.

— **Cene šolskih knjig.** Na nekatere priročne iz občinstva in v listih o visokih šolskih cenah javlja podpisano poverjenstvo, da je vsestranko in temeljito preiskalo, da je vprašanje, zaslusilo poedine knjigotroške in zložitve šolskih knjig, ter ugotovilo, da so dobavni stroški tiskovnih del in režijski stroški tako visoki, da zložniki, oziroma knjigotrožci ne morejo šolskih knjig ceniti

prodajati, nego so jih prodajali dosled. — Poverjenstvo za uk in bogastje.

— **Občina Žiri,** ki je bila zaradi italijanske okupacije začasno priključena okrajnemu glavarstvu v Kranju, se je z obnovitvijo okraj. glavarstva v Logatcu priključila zopet k temu okraj. glavarstvu.

— **Za gerenta v Oustanju** je imenovan vpop, železniški nadzornik Fr. Kotnik.

— **Za gerenta v Koprivnici** na Kočevskem je imenovan posestnik, Ivan Medit s Hrba.

— **Prodajalcem žganja v pojasnilo.** Deželna vlada za Slovenijo je razveljavila na redbo, glasom katere je bilo splošno prepovedano točenje in prodajanje žganja opojnih pijač. V veljavi pa je še vedno naredba ministra za notranje zadeve z dne 13. 11. 1919, št. 752, katere člen I. se glasi: »Po hotelih, gostilnah, kavarnah, žganjetočih in v vseh drugih prodajalnicah alkoholnih pijač in v podobnih lokalih je prepovedano točiti in prodajati od sobote ob 6. ure zvečer do ponedeljka ob 11. uri dopoldne žganje pijače: žganje, liker, rum, konjak itd.« Toliko v vednost interesentom, ki bi v slučaju prestopka te naredbe lahko zapadli v kazni od 100 K do 1000 K oziroma tudi v izgubo koncesije.

— **Shod vseh gostilniških zadrug** za bivšem Sp. Stajerskem se vrši v nedeljo 24. t. m. ob pol 9. dop. v hotelu Balkan v Celju v svrhu skupne stanovske organizacije in ustanovitve zveze za Sp. Stajersko.

— **Šest učnih mest za srbohrvaščino** razpisuje mestni šolski svet ljubljanski na javnih osnovnih in meščanskih šolah. Tri mesta so za učitelje, tri pa za učiteljice. Prosilci (prosilke) morajo biti izprašani iz srbohrvaščine kot učnega jezika.

— **Podpornemu društvu slepih v Ljubljani** so darovali: Neimenovan prijatelj društva je nabral v Zagorju ob Savi in okolici 842 K, Karel Polak 1 K, Medic, Rakovec in Zankl 500 K, M. J. Tičar 100 K, Artur Poničič 80 K, Ivan Ogrin 100 K, prijatelj društva nabral v celjskem okraju 90 K; skupaj 2212 K, za kar se najvidneje zahvaljuje »Podporno društvo slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

— **Umor in samomor.** Zadnjo soboto je najemnik hospica pri Sv. Janezu ob Boh. jezera Cvitkovič ustrelil svojo ženo, rojeno Aumanovo, nato pa še sebe. Vzrok je bila ljubosumnost.

— **Ubegli roparji.** Pri okrajnem sodišču v Postojni so bili zaprti zaradi hudodelstva ropar: 27 letni Jakob Mohorčič iz Velikega Ubelškega, 21 letni Peter Dolenc iz Zagona pri Postojni in 19 letni Luka Korčič iz Vel. Ubelškega. V noči 6. t. m. so vsi trije pabegnili iz zaporov ter se brezdomno skrivali v Jugoslaviji.

— **Bitka na Vrtaču.** V delavski baraki Stavne družbe na Vrtaču je nastal v nede. Ho večer velik boj med delavci. Delalo se je vsekrižem z noži. Ranjeni so bili Ivan Otentavšek, Ant. Mastnak in Anton Obd. Pretepače je policija aretirala. Povod je bil brezdomno alkohol.

Ljubljana.

— **Zadeva Kovačevega venca.** Pri predstavi »Tosce« dne 16. t. m. je bil izročen pevcu g. Kovaču venec baje v imenu ljub. akad. omladine. Vsa podpisana društva izjavljajo, da niso v to nikogar pooblastila. Ugotovili smo pa sledeče: venec je naročil pri cvetličarju Bajtu gojenec Obrtni šole Medven, ki ga je tudi poslal v opero. Društvo slušateljev filozofske fakultete, Akad. društvo jugosl. tehnikov, Društvo slušateljev juridične fakultete, Društvo slušateljev medicinske fakultete, Udruženje jugosl. akad. Omladine iz Primorja, Jugosl. napr. akad. dr. »Jadrana«, Jugosl. katol. akad. društvo »Danica« in »Zarja«. Akad. društvo »Vstajenje«, Akad. soc. ped. krožek v Ljubljani.

— **Proti draženju mesa** je deželna vlada naročila mestnemu magistratu, naj zopet določi maksimalne cene. (Te »primerne« cene bodo seve dokaj višje, kakor pred mesarskim štrajkom, že iz ozirov na občinske volitve. Op. ured.).

— **Trboveljska premogokopna družba** je zopet ustavila zidanje svoje palače v Ljubljani, vsled česar je par sto delavcev ob zaslužek. Ali naša država res nima moči, da bi zločila trmasto nagajivost tujih židov, ki črpajo milijone iz naše zemlje?

— **Pevski zbor »Gl. Matice«.** Pevska vaja za ženski zbor v torek dne 19. t. m. ob en četrt na 7. uro, za base ob pol 8. uri, za tenorje ob pol 9. zvečer. Ker je koncert blizu — vsi! Odbor.

— **Društvo nižjih državnih uslužbencev za Slovenijo in Ljubljano** opozarja člane, ki niso poravnali zapadle članarine, da to čimprej storijo. Oni člani pa, ki še za 1. 1920 dolgujejo članarino, naj to nemudoma store, sicer se bodo po § 6 društvenih pravil smatrali, da so odstopili. Plačila sprejema blagajnik Pečjak vsak dan od 8—1. dop. in v

nedeljah od 9—12. dop. v deželnem dvorcu II. nadstropje levo.

— **Člani društva certifikatistov** se vabijo na javno sejo, ki se vrši v sredo 20. t. m. ob 19. v prostorih gostilne pri »Mraku«, Rimska cesta. Dnevni red: občni zbor Osrednje zveze, slučajnosti, Odbor.

— **Bolniška blagajna mestnih nameščen.** cev ljubljanskih ima v soboto 23. t. m. ob 4. pop. v magistratni dvorani izredni občni zbor.

— **Mica Kovačeva v blačah.** Dne 15. t. m. je prišel v gostilno »pri Sokolu« za Gradom neki okrog 30 let stari mož, ki je zapil in zajedel 40 K nato pa izginil.

— **Vlom v barako.** V noči na zadnjo nedeljo je bilo na Tržaški cesti vlomljeno v barako prodajalke suhe robe Ane Skrbec ter odneseno 5 zimskih sit, 4 krtače in pleten jermas.

— **Iz naše države izgnani** so z odlokom maribor. polic. komisarijata 17 letni Ivan Minz. doma iz okolice Wollberga; 19 letna kontoristinja Julijana Pušnik in 21 letna Srečanja Spoglič, obe iz Gradca. Zadnji dve zaradi potočevstva in ker ste sumljivi tajne prostitucije.

— **Ubegli tihotapec.** Dne 14. t. m. je vodil finančni paznik od tuk. deželnega sodišča k glavnemu carinskemu uradu 29 letnega Stefana Pertota iz Bizjakov pri Gorici doma. Pertot, ki je iz naše kraljevine za 5 let izgnan, je med potjo fin. organu pobegnil.

— **Našla se je mala ročna torbica.** Dobi se v Wolfovi ulici 12, dvorišče, I. stopniče.

— **Žeparica.** Dne 9. t. m. je na Vodni kovem trgu neka okrog 40 let stara ženska ukradla Adolfini Bischof iz žepa površnika denarnico z denarjem in raznimi dokumenti.

— **Dežnik je izginil** v kavarni »Zvezda« v nedeljo 17. t. m. med 3. in 6. uro popoldne. Dotičnik, ki ga je zamenjal ali pomotoma vzel, naj ga blagovoli vrni pri blagajni istotam, ker je lastnik ubog akademik.

— **Dežnik je zamenjal** nekdo pri sobotni predstavi v operi v novinarski loži. Pri nese naj ga v naše uredništvo, kjer dobi svojega.

Celje.

Celjski odsek Sav. podr. S. P. D. je sklenil, da izvrši nujno potrebno popravo poti skozi »Hudičev graben«. Manjka polovico železnih klinov in tudi pot sama je v tako slabem stanju, da je prehod precej nevaren. Sedaj se bo pričela sezona izletov, izmed katerih je najbolj priljubljen on skozi »H. g.« na Svetino in Tolsti vrh. Ker bo pa poprava poti v sedanjih razmerah precej stala in ker odsek ne razpolaga z večjim tekočim sredstvi, bo prihodnje dni krožila po Celju nabiralna pola. Odsek prosi, da vsak po svoji moči žrtvuje večjo ali manjšo svoto, da bo mogoče nameravano popravo izvršiti.

Zadruga »Lastni dom« v Celju je na svojem občnem zboru sklenila iz čiste dobrotne izplačati: 1. deležem petdesetletne obresti, 2. sledeče podpore: Dijaški kuhinji v Celju 1000 K, Obrtni šoli 1000 K, Obrtnemu društvu 500 K, Zvezi obrtnih zadrug 500 K, Požarni brambli v Gaberju 500 K. Invalidskemu društvu 300 K, Jugoslov. Matice 500 K in Slov. plan. dr. 200 K. Drugim zadrugam v posnemanje!

Po deželju nastalem v minulih dneh, je okrog Celja vrglo v noči od sobote na nedeljo precej snega. Sadno drevice, ki se nahaja v najlepšem cvetju, bo vsled tega trpelo mnogokje občutno škodo, ker je polomilo mnogo vejic. Savinja in drugo vodovje okrog Celja je močno naraslo in ponekod izstopilo iz strug. Če bo deževje še trajalo, se nam obeta huda povodenj, ki bi napravila po poljih posebno ob Savinji mnogo škode.

Nemška učiteljica Klementina Proti, ki je odpuščena iz javnih šol v naši kraljevini, se preseli v Judenburg na Zg. Stajersko. Srečno pot! — Z njo bi pa naj še tudi njen oče bivši ravnatelj celjske gimnazije Proti, ker stanovanj nam v Celju itak zelo primanjkuje.

V celjskem mestnem gledališču se pripravljajo veselozra »Nehesa na zemlji«.

V mizarški delavnici g. Vehovarja je stroj nekemu delavcu odtrgal palec desne roke.

Koroško.

Poštno razmere na Koroškem. Poštar v Libeličah je sežgal pred kratkim tri številke »Koroške domovine«, torej lista, ki ga izdaja »Heimatsdienst«, ker je mislil, da so prišle iz Kranjske. Poštno pošiljatelj more torej v Avstriji vsak poštar poljudno uničevati, če mu niso všeči. Ni torej čuda, da se »izgubi« toliko pisem iz Koroške, ki adresatom ne pridejo v roke. Saj nam je znano, da v Celovcu na poštenu uradu natančno iščejo po onih pisnih, ki gredo v Jugoslavijo.

Primorje.

Objestnost italijanskih častnikov. Nek kmet, ki se je vračal iz Tolmina v Kanalski Lom, je srečal 3 italijanske častnike, katerih kot civilist seveda ni pozdravil. To je imenovane

tako razburilo, da so ga ustavili ter mu veleli, da »ko greš mimo gospodov, ki so oblečeni v uniformo ter nosijo pozlačeno čepico, se jim moraš odkriti.« Vrhutega so se še na vse mogoče načine iz uboga kmetiča norčevali. — Na ta način si pač Italijani ne bodo pridobili simpatij našega naroda.

Smrtno je ponesrečil v Zagorju ob Pivki Jos. Penko iz Parij, ki je vozil les iz gozda.

Ljubljanski obč. svet.

Sinoči je imel pred vojno izvoljeni občinski svet zadnjo sejo pred novimi volitvami. Predsedoval je podžupan dr. Triller.

Za pometanje ulic se naročila dva stroja po 60.000 K, ki bosta nadomestovala 60 delavcev.

Za predsednike volilnih odborov so bili izvoljeni: I. okraj Fr. Planinšek, II. okraj Arnošt Bezenšek, III. okraj Fr. Kavčič, IV. Maks Lileg, V. Fr. Skuli, VI. E. Francheti, VII. dr. Fr. Novak, VIII. Rasto Pustoslemšek, IX. A. Bončar, X. Jak. Dimnik, XI. S. Praprotnik, XII. A. Likozar, XIII. S. Jaklič, XII. Iv. Petrič.

Kreditnemu društvu Mestne hranilnice se je zvišala denarna zaloga od 10 na 15 milijonov kron.

Udruženju jugoslovanskih inženjerov in arhitektov se je dovolil prispevek k stroškom glavne skupščine 25.000 K.

Društvu nižjih mestnih uslužbencev za dobavo službene obleke se dovoli 114.307 K.

Sokolu in Sportni zvezi se prepušči biveše dirkališče v telovadno, oziroma sportne namene za dobo 10 let proti letni najemnini 5000 K.

Za ljubljanski velesoj se prepušči mestni travnik pod Turnom s pogojem, da povrne klubu »Slovaca« adaptacijske stroške.

Splošni prometni banki se proda stavbna parcela na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovnovi ulice po 500 K za m² s pogojem, da začne graditi v enem letu.

Razdelitev Zeschkotovega zemljišča med Cesto na Rožnik in Cesto v Rožno dolino na stavbišča se ni odobrila.

Ljubljanskim postreščkom se je dovolilo zvišati tarifo na dinarje t. i. skoraj za polovico današnje tarife.

Mestnemu pogrebemu zavodu se dovoli zgraditi lastno poslopje.

Pred zaključkom je imel podžupan daljši poslovisli govor sedanjemu občinskemu svetu, ki je deloval od leta 1912. Govor je izzvenil v splošno priznanje županu dr. Tavčarju, kar so obč. svetovalci s hrupnim pritrdjevanjem sprejeli.

★

REPUBLIKA V KOČEVJU.

Največja kočevska občina Koprivnik se smatra za nekako nemško republiko v državi. Vodita jo župnik Schauer in šolski vodja Tschinkel. (Ali ima zadnji že izpit iz slovenščine?) Spomladi 1. 1919. sta ta dva Nemca z drugimi somišljeniki uprizorila pravcato revolucijo proti Slovincem ter je takrat župnik Schauer vpil, da bo vse Slovence iztrebil iz Koprivnika. Slovenci so bili v smrtni nevarnosti in le odločnemu nastopu takratnega okrajnega glavarja v Kočevju dr. Ogrina, ki je prihitel z orožniki v Koprivnik, se je zahaljilo, da ni prišlo do krvoprelitja.

Na merodajnih mestih pa menda niso bili zadovoljni z odločnim nastopom okrajnega glavarja, kar je še bolj podžgalo nemško ošabnost. Za občinskega gerenta je bil imenovan Al. Agnitsch, sicer trd Nemec, toda pravičen in trezen mož. Živega so se Kočevjarji bali, ko pa je pred mesecem umrl, so se ponoči zbrali strupeni Kočevjarji pred njegovo hišo, peli, vriskali in kričali: »Jetzt sind wir frei von Serben! Nieder mit den Serben! Heil Deutschland! Reich!« To vse so počenjali samo zato, ker je Agnitscheva žena rojena Slovenka. Orožništvo ni ničesar storilo in šele na zahtevo vdove poslalo kratko in nedolžno poročilo.

Ako ne bodo oblasti zgrabile z železne roke v to sršenovo gnezdo, si Slovenci niso več varni življenja, a koprivniška republika bo zrasla tudi vlad čez glavo. Odstranite brez odloga hujskače, t. i. župnika, učitelja in orožnike, ki jim dajejo potuho!

Nar. soc. stranka.

Ustanovitev »Jugoslovanske hranilnice in posojilnice« v Celju. Vsled vabila predsednika okrajne organizacije NSS v Celju tov. Zabarja — so se sestali dne 14. t. m. v društvenem lokalni gostilni Wilson v Gaberju najodličnejši možje mesta, bližnje in

sosednje okolice, da si ustanove svoj lasten denarni zavod. Po stvarni razpravi sklica tola so se prečitana pravila z malimi spremembami soglasno sprejela. S tem je ustanovljena prva najvažnejša zadruga na gospodarskem polju »Jugoslovanska hranilnica in posojilnica, reg. zadruga z omejeno zavezo v Celju.« Vsi navzoči so takoj podpisali pristopne izjave, ter se je izvolil sledeči odbor: Predsednik g. Zabar Karol, železničar v Celju, odborniki so: gg. Grlice Ignac, Siojan Martin, Omladič Jakob, Sodin Blaž, Nerač Franjo, Pavlinič Franjo. V nadzorstvo so izvoljeni: gg. Pajk Drago, Modic David, Stribar Jakob, Kapelj Franc, Cenei Stefan in Pesek Anton. Že imena sama jamčijo, da je zavod ustanovljen na zdravni podlagi, ter se bo isti pri današnjih razmorah v kratkem uspešno razvil. Tako bo v velikanski meri ustreženo že dolgi želji naših ljudi po gospodarski osamosvojitvi. Pravila so predložena v registracijo ter bo zavod začel poslovati že v najkrajšem času. Začasni pisarniški prostori se nahajajo pri tov. Dragotinu Gobec, Razlagova ul. 11, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila in sprejema člane poleg drugih odbornikov. Dan pričetka poslovanja se bo z plakati pravočasno razglasil; vabimo pa že sedaj, da se člani prijavljajo za pristop. Določila znašajo din. 20, pristopnina din. 2.

Gledališka predstava za polovično ceno. Narodno socijalna zveza in Zveza jugoslov. železničarjev sta dobili od uprave gledališča za 1. maj na razpolago dramsko gledališče. Igrala se bo »Borba«. Predstava je namenjena predvsem za delavske in uradniške sloje in se dobe vstopnice za polovično ceno vsak dan v tajništvo Nar. soc. zveze v Nar. domu od 11.—12. in od 17.—19. — S tem je zopet napravljen nov korak k uresničenju našega izobraževalnega programa.

Tamburaški odsek »Bratstva« vabi vse prijatelje glasbe, ki imajo veselje do tamburanja, da se zglase v tajništvo odseka. Ravnotako se sprejme tudi tamburaše gojenice za katere se bo prišel poseben tečaj v slučaju, da se jih zgleda zadostno število. Reflektanti naj se zglase v tajništvo »Bratstva«, Gradišče št. 7 pritišče levo, vsaki dan dopoldne od 8.—12. in od 2.—6. popoldne.

Volilni shodi NSS se vrše danes v Spodnji Šiški v gost. Kolenc in za okr. št. Jakob in barje v gost. pri Ribiču na Izanjski cesti. Dolžnost vseh somišljenikov je, da se naših shodov polnoštevilno udeležijo.

Šentjakovski okraj: Volilni shod krajevne organizacije nocoj točno ob 8. uri v prostorih gostilne pri Lozarju, Rožna ulica. Somišljeniki polnoštevilno! Odbor.

Kraj. organizacija NSS za Poljansko okraj vabi vse tovariše somišljenike na sestanek, ki se vrši v sredo 20. t. m. ob pol 8. zvečer v gostilni Dolenc, Poljanska c. št. 19.

Sport in turistika.

Izredni občni zbor S. K. »Hirilec« se vrši 27. t. m. ob 20. na verandi hotela Union. V slučaju nesklepčnosti se v smislu društvenih pravil vrši pol ure kasneje in je sklepčen ob vsaki udeležbi. — Dnevni red: Volitev novega odbora. K.

Gledališče in glasba.

Repertoar ljubljanskega gledališča. Drama: Torex, 19. (zaprt). Sreda, 20. »Borba«, (A). Četrtek, 21. »Skolika«, po znanih cenah (izven). Petek, 22. »Borba«, (B). Sobota, 23. »Gospodična Julija«, »Don Pietro Caruso«, (A). Nedelja, 24. »Bobrov kožuke«, po znanih cenah (izven). Ponedeljek, 25. »Borba«, (D). Torek, 26. (zaprt). — Opera: Torek, 19. »Thais«, (B). Sreda, 20. »Zlatorog«, (E). Četrtek, 21. (zaprt). Petek, 22. »Carmen«, (D). Sobota, 23. »Ruski umetniški večer«, (E). Nedelja, 24. »Carmen«, (B). Ponedeljek, (zaprt).

Novi moški zbori. Izšlo je Pet veselih pesmi, za moški zbor zložil in moškemu zboru »Ljubljanskega Zvona« poklonil Emil Adamič. Založilo in izdalo pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. Naslovno stran naslikal akad. slikar, Maksim Gaspari. Cena pariteti 5 dinarjev. Vsečina: Ivo Pernuš; Fantovska; Ivo Peruzzi; Za plotom; Ivo Peruzzi; V jutru; Cvetko Golar; Ali ne izhaja jasna zarja? Cvetko Golar; Mlada pesem. — Izdaja je napredaj pri društvu in v ljubljanskih knjigarnah. Našim zborom jo v nakup toplo priporočamo.

Pokrajina.

Blagovica. 80 letna občinska uboga Marija Pihler je sedela doma na peči. Ker je bila zelo slaba, je omahnila, padla na klop, od tam na tla in si zlomila desno nogo. Prosila je županstvo, naj jo na kak način prepeljejo v bolnico in da ji izplačajo dohodlo. Župan pa jo je ostro zavrnil. Revica si ni mogla drugače pomagati, da je najela nekega dečka, da jo je v cizl prepeljal v Ljubljano. Občinskim možem bi svetovali malo več človekoljubnosti.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK.
KIPOROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO.
JE »JUGOSLAVIJA«.

A. K. Green:

Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Ko sem jo videla iti gori, je povzela Zilija, sem bila tako jezna, da sem se vsedla na zadnje stopnice in začela jokati od togote. Nadejala sem se, da utegne stati potem, ko bo vse pri poroki, tudi ona kje nad stopnicami in bo nemara brez pajčolana, da bi bolje videla svate; toda nisem je ugledala nikjer, in ni mi šlo v glavo, zakaj da je ostala v sobi. Hotela sem vedeti, kaj je ž njo. In ko sem našla vrata zaprta, mi že celó ni dalo miru; morala sem videti, kaj počenja dekle tam notri na samem. Ukradla sem se v sosednjo sobo, zlezla skozi okno na streho in poskušala videti skozi okno v alkov.

Le nadaljujte! — Ali je bil to še Genovefin glas? — Niti lastni sobrog ga ni več spoznal.

Zilija se je hotela samo oddeliniti. Osuplo je pogledala svojo nekdanjo zapovednico in nadaljevala:

Zastiralo v vaši sobi ni bilo čisto spuščeno; s ceste se je svetilo, toda dekleta ni bilo videti nikjer. Ker okno ni bilo zapahnjeno, sem ga odprla, zlezla noter in se splazila v sobo. Dekleta nisem našla.

Zilija je premolknila; morda je čutila, kako jo Genovefa prebada z očmi. Dramatskega učinka svoje pripovedi se ni zavedala; le tesno ji je bilo pri duši.

Nisem je našla, je ponovila, in jela sem se bati, da ne bi kdo prišel; hotela sem na hodnik, toda vrata so bila zaklenjena. Morala sem spet skozi okno v alkovu — in tedaj sem se prestrašila na smrt. Tik zraven mene je ležal na tleh kup obleke, iz njega pa je gledala roka — mrzla, bela mrliška roka — hu!

Zdrznila se je od golega spomina. Medtem pa je planila gospa Kameronova kvišku in se mahoma spet sedla nazaj, kakor bi jo bila premagala groza; zdela se je, da ji sapa zastaja od slike, ki se je dramila v njeni domišljiji.

Njen mož, ki ga je bil v prvem trenutku takisto pograbil strah, je zdaj stopil k detektivu.

To je kaj neverjetna zgodba, je vzkliknil. Ali jo smatrate vi za resno? Počakajmo konca, se je glasil

mirni odgovor; potem bomo videli, pri čem da smo.

To rekiš je mignil dekletu, naj nadaljuje.

Ljudje pravijo, da so slišali sredi poroke strašen vzkrik — lahko si mislim, kakšen je bil! Bila sem sama s tisto grozno mrliško roko, ki je kazala name. Tako me je bilo strah, da se izprva nisem mogla geniti. Samo od tod, sem si mislila, od tod, da te nihče ne vidi! Tudi povedati nisem hotela nikomur ničesar, zakaj slaba se mi je obetala, ako bi domači zvedeli, da sem bila skrivaj v sobi. Kako sem ušla mimo trupla in spet skozi okno in na ulico, še zdaj ne vem. Zunaj mi je prišlo slabo in malo je manjkalo, da se nisem zgrudila; toda zbrala sem vse moči in stekla domov, kakor hitro so me nesle noge. Dolgo nisem črhnila živi duši besedice, in ko so prišli gospodje na to, da sem bila videla mrtvo dekle v vaši sobi —

Dovolj, jo je ustavil detektiv s trdnim glasom. Zdaj ste slišali njeno zgodbo, se je obrnil z vljudnim poklonom h gospi Kameronovi; ali jo želite morda še kaj povprašati?

Genovefa je bila podobna človeku, ki se budi počasi iz strašnih sanj. Ne, so zamrmrale njene ustnice.

Tedaj jo smiem odsloviti? Da.

Gryce se je obrnil k doktorju. Ali bi bili morda tako dobri, da bi jo spravili tačas na varno? Jaz bi se rad še bliže pomenil o stvari.

Govoril je sila vljudno, toda Kameron in njegova žena sta nejevoljno zardela. Očividno ju ni hotel pustiti samih, dočim bi šel on v sosednjo sobo. Vzlic svojemu notranjemu razburjenju je doktor molče in premišljeno izpolnil njegovo željo; odvedel je Zilijo v sprejemnico, zaklenil jo vanjo in se nato vrnil k onima dvema.

Medtem nista žena in detektiv niti izpregovorila, niti se nista pogledala. Kakor hitro pa je bil Kameron zopet v sobi, se je zdajci izpremenil ves izraz Genovefinega obličja. Odkito in prostodušno je stopila h Grycu.

Kako ste dobri, je rekla tako hvaležno, da sta gospoda osuplo vzdignila oči; nikoli ne bom pozabila vašega obzirnega in prizanesljivega ravnanja. Vi, ki ste prvi slišali strašno zgodbo, ste morali pač vedeti,

da je Mildred Farley umrla, preden sem šla jaz v dvorano, in ne šele medtem. In vendar ste prišli semkaj povsem nesumljivo, da me zaupno povprašate, kako vam morem to pojasniti. V dokaz, kako zelo sem vam hvaležna za vašo prijaznost, hočem povedati vse, kar vem o smrti nesrečnega dekleta. Morda boste gledali potem na stvar drugače in boste nekoliko razumeli strah, ki je bil kriv, da sem zamolčala grozno skrivnost celo svoji materi in svojemu sobrogu, vse do zdaj, ko ste mi jo izrgali košček za koščekom. Poslušajte tedaj resnico: dekle, ki se vam zdi njena smrt tako žagonetna, se je zastupila sama. Izvršila je samomor v moji prisotnosti, malo minut, preden sem šla k poroki. Zgodilo se je povsem nenadejano in me je presunilo do dna duše. Bila sem vsa zaverovana v svojo nevestno toaleto, in nič ni bilo mojim mislim bolj tujega od takšne žalostne. Menda se tudi ona ni hotela umoriti na mestu; zdi se, da jo je premagal obup. Zadnji pogovor z ženinom jo je bil prepričal, da se je zmotila v njem, in zato ga ni hotela več videti. Jaz sem stala pred njo nevesta, nališana in polna nad, dočim se je odpiral nji zgolj pogled v pusto, brezupno bodočnost. Tega ni mogla prenesti. Kakor bi trenil, je pograbila stekleničico s strupom in jo nastavila na usta. Dejanje je bilo storjeno in ona mrtva, preden sem se utegnla otresti mrzlega strahu, ki me je bil prikoval na mesto. Premislite, bila sem oblečena za k poroki, slavnost se je bližala, vsak hip so me morali poklicati v dvorano. Kakšen hrup bi bil nastal in kolikšna groza bi se bila polastila vse vesele svatovske družbe, da sem povedala, kaj se je zgodilo! Le hipce sem utegnula sklenila sem molčati. Polna žalosti in v smrtnem strahu — Bog mi je priča! — sem potegnula ubogo dekle v alkov in jo pokrila z obleko, ki je že ležala po tleh. Komaj sem storila to in si popravila pajčolan, je potrkalo na vrata in poklicali so me doli.

Bilo je grozno! Kako grozno, sem spoznala šele pozneje, ko sem se osvestila. Le z neznosnim naporom sem krotila svoje razburjenje, in ko se je začel vrhutek še tisti vzklik — Vztrepetala je od gole misli na strašni večer.

Soprog, ki je stoprav zdaj spoznal, kako hudo je morala trpeti, ji je

sočutno podal roko, dasi je slutil, da skriva preteklost v svoji sredi še marsikatero nerazrešeno uganko.

A kaj se je zgodilo s tupo? je vprašal detektiv suho in hladno. Najdemo ga šele v varstvu doktorja Moleswortha, ki — ako sem prav poučen — ni bil povabljen na svatbo.

Gospa Kameronova je odgovorila prostodušno: Doktor Molesworth je šel v hotel, kjer naj bi se bila vršila njegova poroka. Ko ni našel neveste, je sklepal povsem pravilno, da je pri meni. Povabljen ni bil, ali vstop v hišo mu tudi ni bil zabranjen. Videla sem ga stati v veži in ugenila takoj, česa išče. Posrečilo se mi je, da sem ubežala iz kroga prijateljev, ki so mi čestitali, in hitela k njemu. Naglo sem mu povedala, da je oseba, katero išče, zgoraj v moji sobi; on da naj gre naprej, jaz pa pridem, kakor hitro mi bo mogoče.

(Dalje prilo.)

Mali oglasi.

Proda se:

CENTRIFUGALNA SESALKA

(Hochdrucke volvettenpumpe) popolnoma nova, nerabljena, iz predvojnega materiala, na 3 stopnje, Neumanovega tipa 2.0, ki daje 300 litrov vode na min. pri motorni sili 5 konjskih sil, je naprodaj. Ogleda se pri gasilnem društvu v St. Vidu pri Ljubljani, Fr. Bernik, načelnik, Podgraja 28.

VELIKO POSESTVO

v Ziljski dolini na Koroskem se zamenja ali proda. Zasačen gozd, senožet in planina. Naslov v upravnistvu »Jugoslavije«.

PRODA SE HIŠA

z gospodarskim poslopjem in vrtom za 160 tisoč K v Ljubljani. Naslov v upravi lista. 671

LEPA HIŠA

z vrtom in njivo naprodaj v lepem trgu v Savinjski dolini blizu kolodvora. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 672

PRODA SE:

Kompleten »Valvazor«. Cena in na ogled v upravi lista.

DVA PSA

volčje pasme, se prodasta. Polzve se lahko pred dramskim gledališčem od 10. do 12. ure dopoldne. 675

VEČ ZABOJEV

velikih starih. Cena in naslov v upravnistvu »Jugoslavije«. 644

CEPLJENE TRTE NAPRODAJ.

Cepljene na Riparia portatis prve vrste; veliki rizling, mali rizling, silvanec, tramlanec, izabela, Mešana vrsta: trunta, lipošna, pošip in tudi druge vrste. Bela, dobro vkoreninjena šmarnica. Vsakega naročnika hočem zadovoljiti, da bo večletni odjemalec. Cene trtam po dogovoru. Zaloga majhna cena nizka. Alojz Grabar, trtnar, Zagorci, pošta Juršinci pri Ptuj, Stajersko.

Kupi se:

STEDILNIK

(Tischherd) se kupi. Ponudbe na L. B. na upravo »Jugoslavije«. 653

ZLOŽLJIV VOZIČEK

dobro ohranjen. Cenjene ponudbe na R. P. pošto ležeče, Podnart, Gor.

PISALNI STROJ

dobro ohranjen se kupi. Ponudbe z navedbo cene in sistema pod D. R. na upravo »Jugoslavije«.

Službe:

VRTNARSKEGA VAJENCA

sprejme Anton Ferant, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg 3. 674

VEČ DOBRIH KROJAŠKIH POMOČNIKOV za boljše delo proti dobremu plačilu išče Josip Čeh, krojaški mojster, Lukovk, pošta Trebnje. 668

STROJNIK

za parno žago se takoj sprejme. Ponudbe na oskrbnistvo graščine, Ribnica, Dolenjsko. 660

IŠČE SE PRIDNA, POŠTENA

služkinja, že vajena lišnih del. Nastoj takoj, plača dobra po dogovoru. Natančnejša pojasnila v upravnistvu »Jugoslavije«.

Razno:

TRGOVSKI LOKAL

z vso opravo odstopim proti primerni oškodnini. Kdo, pove upr. lista. 676

POPRAVILA SLAMNIKOVI

Beljenje, barvanje v vseh barvah. Nove slamnike damske in moške po zelo nizki ceni J. Stemberger, Dunajska cesta 9/II. dvorišče. 648

DRUŽABNIK

z 80.000 K želi vstopiti v kako trgovsko podjetje, če mogoče v trgovino z mešanim blagom ali pa vzame v najem kako gostilno v prometnem kraju Slovenije. Ponudbe je poslati pod »Maj« na upravo »Jugoslavije«. 655

GOSTILNO

v najem ali na račun iščem v okolici Cella. Naslov: M. K. poštnoležeče, Zalec. 656

Ljudska posojilnica v Ljubljani
naznanja, da je preminul v Gospodu
njen neumorni in zaslužni predsednik,
gospod

Franc Zajc

finančni svetnik v p. itd.

Pogreb se vrši v sredo, dne 20.
aprila ob 3. popoldne iz hiše žalosti,
Šiška, Bellevue.

Ljubljana, dne 18. aprila 1921.

Ljudska posojilnica v Ljubljani.

Šišk (ježic)

se dobi en vagon in nekaj suhih gob. Cena po dogovoru. — Naslov: V. 10, Gradac - Belokrajina.

Preklic!

Uršula Kerštanj 104 obžaluje izrečene besede o gospodu Anton Gmajnarju pripravku finančne kontrole v Ratečah - Planica proti kuharici Mariji Kompoš.

IVAN SAX, Ljubljana

Stari trg št. 8.
Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča
po znižanih cenah.

Prvo vrstni

čevljarski klej

po K 24.— za kg v pločevinastih škatljah razpošilja najmanj 5 kg po povzetju

I. Keber, tvornica kem. izdelkov, Tacen pri Ljubljani, (Slovenija)
Pri večjem odvzemu popust!

Kremo

Ilirija, Jurjevo, Cipulin nadalje lišilo (biske) masl za čevlje in apreturo za usnje po najnižjih cenah priporoča
OSVALD DOBEIC, Ljubljana
Sv. Jakoba trg 9.

Specifijska tvrka

LUDOVIK ŠEVAR vd.
na RAKEKU
oskrbuje točno, najhitreje vae v specifijsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Vajenca

za mesarsko obrt ter žensko moč srednje starosti za kuhinjsko in gostilniško delo sprejme Josip Vrečer, Vojnik.

Prima angleški Kristal

vsaka množina se dobi po K 31.— franco skladišče. — Naročila na

„Boraks“

tehn. industr. podjetje d. z o. z.
Ljubljana, Gradišče 9/1.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 14 kron pri „ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Proda se motor

220 volt, 8 konjskih sil s 600 obratov na minuto. — Naslov pove upravnistvo »Jugoslavije«.

Radi opustitve tega predmeta se proda cela zaloga auto-gumi plaščev in cevi najboljših znamk vseh dimenzij po izredno nizki ceni

„PROMET“

tehn. industr. podjetje (dr. z o. z.)
LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠT. 9 I.

Kupi se motor

300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod »MOTOR“ na upravnistvo »Jugoslavije«.